

## EDİTÖR'DEN: BAŞLARKEN

İstihbarat, belki de güvenlik çalışmalarının tümü içinde en çok yanlış anlaşılan çalışma alanıdır. Çoğunlukla popüler kültürde casusluk hikayelerinin büyük maliyetli prodüksiyonlara yansması veya heyecan verici romanlardaki ilgi çekici karakterlerle anılan istihbarat kavramı, gerçekte ciddi bir çalışma alanı haline gelen ve uzun bir süredir bir “disiplin” olma yolunda ilerleyen bir çalışmalar bütünüdür. Elbette, istihbarat kavramından bahsederken, kavramın salt akademik bir çalışma alanı olduğunu söylemek doğru olmayacaktır. İstihbaratın bir bölümünün “operasyonel” olduğu inkâr edilemez bir gerçektir ve hikayelerde anlatılan ya da anlatılamayan “aksiyonu bol” eylemleri içerir. Fakat, günümüz dünyasında istihbarat operasyonel boyutuyla sınırlı olmaktan çıkmış, gerçekleşmekte olan ile gerçekleşebilecek olana dair bilgi edinme arayışının ve öğrenme sürecinin yollarından birisi haline gelmiştir.

Uluslararası İlişkiler çalışmalarında söylene gelen bir söz vardır: “Uluslararası ilişkilerin konusu eski, uluslararası ilişkiler çalışmaları ise yenidir.” Benzer bir yaklaşımın istihbarat kavramı ve İstihbarat Çalışmaları için de gündeme geldiği görülmektedir. Buna göre Sun Tzu’dan Kautilya’ya, ilk kutsal metinlerden Machiavelli’ye kadar pek çok yazılı kaynaktan istihbarata dair anlatılar bulunmaktadır. Bununla birlikte, bu metinlerde geçen anlatılar ile modern dönemde istihbarat olarak karşımıza çıkan olgu arasında önemli bir fark vardır. Klasik metinlerde geçen bilgiler büyük ölçüde casusluk ile ilişkilidir. Casusluk ile istihbaratın birbirinin yerine kullanılması ise istihbaratın günümüzdeki kullanımının yüzlerce yıl öncesine götürülebileceği biçiminde bir yanlış anlaşılma neden olmaktadır. Oysa, casusluğun tarihi yüzyıllarca geriye götürülebilir ve hatta Hindistan ve Çin’deki ilk önemli savaş ve siyaset düşünürlerinin anlatılarında casusluğun önemi ve uygulamaları anlatılıyor olsa da istihbaratın casusluğa göre çok daha yeni bir inceleme alanı olduğu dikkate alındığında bu tür bir eşleştirme yanlış olarak nitelendirilmelidir.

Günümüzde istihbarat kavramının herkes tarafından kabul edilen bir tanımı yoktur. İstihbarat kavramını konu alan dergilerde, alanın önde gelen kitaplarında veya dünyaca ünlü bazı istihbarat örgütlerinin yayınlarında kavram farklı boyutları öne çıkarılarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte, alanın en önde gelen isimlerinden birisi olan Mark Lowenthal’ın yaptığı ve kapsamlı bir tanım olması nedeniyle pek çok yazar tarafından genel kabul

gören bir istihbarat tanımı, istihbaratın genel tanımı olarak kabul edilmektedir. Buna göre “istihbarat; talep edilen, toplanılan, analiz edilen ve karar vericilere sunulan, ulusal güvenlik açısından önemli özel bilgi tiplerini kapsayan bir süreç; istihbarata karşı koyma faaliyetleri yoluyla bu süreçleri ve bilgiyi koruma faaliyeti ve yasal otoritelerin talebi üzerine operasyonlar gerçekleştirme sürecidir. Diğer bir deyişle, istihbarat, resmi olarak görevlendirilmiş bir kurum tarafından çoğu gizli olan bilgilerin elde edilme ve değerlendirilmesi eylem ve sürecini içeren bir kavramdır. Görüldüğü gibi istihbarat sadece örtülü operasyonlarla yapılan çok gizli faaliyetlerden ibaret değildir. Tersine, temelinde gizlilik olan güvenlikle ilgili bilgileri elde etme, anlama ve karar vermek üzere politika yapıcılara aktarılan bir süreçtir.

İstihbarat çalışmaları henüz kendi başına bir disiplin ya da bilim değildir. Hatta istihbarat çalışmalarının henüz hangi alan altında değerlendirilebileceği kesinleşmiş bir tartışma konusu değildir. Ancak literatürde istihbarat çalışmalarının uluslararası ilişkilerin bir alt alanı olarak tanımlanması eğilimi göze çarpmaktadır. Bunun en önemli nedenlerinden birisi, istihbarat çalışmalarının içerdiği konuların uluslararası ilişkilerin temel çalışma alanları çerçevesinde yer alması ve uluslararası ilişkiler akademisyenlerinin istihbarat çalışmaları literatüründe oynadığı aktif roldür. Bununla birlikte, uluslararası ilişkiler ve istihbarat konuları tarihsel olarak birbirinin önemli bir parçası olmasına ve bazı uluslararası ilişkiler akademisyenleri alanın gelişmesine katkıda bulunmasına rağmen istihbarat konusuna genellikle uluslararası ilişkiler akademisyenleri tarafından yeterince ilgi gösterildiği söylenemez. Her ne kadar uluslararası ilişkiler disiplininin bazı önde gelen ve tanınmış isimleri istihbarat çalışmalarına önemli katkılar sağlayan eserler verseler de istihbarat sorunsalı uluslararası ilişkilerin az işlenen konularından birisi olagelmıştır.

Gelinen noktada, istihbarat çalışmalarına odaklanan son 30 yıl içinde bir kısmı sürekli hale gelen bir kısmı ise uluslararası alanda kesintilerle çıkan 8 akademik dergi, yüzlerce kitap ve çoğu ABD ve İngiltere’de olmak üzere lisans ve yüksek lisans programları oluşturulmuştur. Sadece ABD’de lisans ve yüksek lisans düzeyinde karışık olarak toplam 24 adet istihbarat çalışmaları içerikli veya temalı program bulunmaktadır. Ancak, istihbarat çalışmaları uzun süredir bir disipline dönüşmesine rağmen disiplinler arası niteliği ve özellikle teorik ve metodolojik alt yapısının oluşturulamaması nedeniyle halen büyük sorunlar çekmektedir. Her ne kadar bu sorunlara dair eserler verilse de alanda genel geçer bir teorik arka plan üzerinde anlaşılammıştır. Üstelik, metodolojiye ve epistemolojiye ilişkin sorunlar

devam etmektedir. Bu nedenle, halen istihbarat çalışmalarının çalışma alanı içindeki konular ile uluslararası ilişkiler, psikoloji, sosyoloji ve siyaset bilimi gibi diğer bilim ve disiplinler arasındaki çakışmalar ve çatışmalar devam etmektedir.

Dünyada önemli bir kısmı Soğuk Savaş ile başlayan ancak büyük çoğunluğu son 40 yıla tarihlendirilebilecek bir literatür inşası yaşayan istihbarat çalışmaları Türkiye’de de görece olarak yenidir. Türk devlet geleneğinin bir parçası olarak istihbarat kavramı ve uygulamalarının yüzlerce yıllık bir geçmişi olmasına rağmen istihbaratın bir disiplin olarak çalışılması ülkemizde de son 30 yıldır önem kazanmaya başlamıştır. Bu süreç zarfında başta tarihçiler, askerler, eski istihbarat çalışanları ve akademisyenler olmak üzere istihbarat konusuna ilgili kişilerin başını çektiği yeni bir topluluk oluşmaya başladığı görülmüştür. Ancak istihbaratın bu süreçte popüler kültürün bir parçası haline gelmesi ona ilişkin akademik çalışmaların da zarar görmesine ve içeriğinin bilimsel niteliğinde zaman zaman sapmalara neden olmuştur. Yine de gün geçtikçe artan sayıda tez, makale ve kitap yazılarak, lisansüstü programlar açılarak ve lisans programlarına dersler eklenilerek Türkiye’de istihbarat çalışmalarının özel bir yer kazandığının altı çizilmelidir.

İşte böyle bir ortamda, bir disiplinin doğuşunun en önemli adımlarından birisi olan aynı konuda çalışan insanların bir araya gelmesini sağlayacak bir platform oluşturma düşüncesiyle yola çıktık. Türkiye’de istihbarat konusunda bilimsel olarak çalışan her alandan insana bilimsel bir platform sunabilmek için İstihbarat Çalışmaları ve Araştırmaları Dergisi’ni planladık ve hayata geçirmeye çalıştık. Elbette, ilk sayı çok zor oldu. Türkiye’deki akademik dergilerin tamamının karşılaştığı sorun olan “indekse girmeyen dergilere makale göndermek istememe” alışkanlığı daha önce özel olarak akademik yayıncılığın gelişmediği alanda bir dergi çıkarmayı çok güçleştirdi. Buna rağmen ilk sayımızda makale çağrımıza kulak veren akademisyenler ile bilimsel çalışma yapmaya gönül vermiş ancak görece olarak yolun başında olan insanları bir araya getirmeyi başardığımızı düşünüyorum.

Bu sayıda her biri son derece özel çalışmalar yer alıyor. Dergimizin Baş Editör’ü olan ve uzun yıllar boyunca Askeri İstihbarat alanında büyük bir tecrübe biriktirmiş Em.Korg. Mehmet DAYSAL’ın “Askeri İstihbaratın Temeli: İyi İstihbarat Bir Komutanın Elindeki En İyi Silahtır” başlıklı çalışması alana yeni başlayanlar için önemli bir rehber niteliğindedir. Sayın

DAYSAL'ın çalışmasını “Türkiye’de İstihbarat Çalışmalarının” en önde gelen isimlerinden olan Doç.Dr. Ali Burak DARICILI'nın “İstihbari Faaliyetler Kavramı” başlıklı makalesi izlemektedir. Sonraki çalışmalar ise son derece teknik konuları akademik alana dökmesi bakımından son derece kıymetli çalışmalar. Bu çerçevede Kazım Mehmet EROL “Açık Kaynak İstihbaratı ve Askeri İstihbarat” başlıklı makalesinde iki kavram arasındaki ilişkiyi incelerken; Erol Başaran BURAL “Terörizmle Mücadelede Sosyal Medya İstihbaratı” başlıklı çalışmasında FETÖ’yü Sosyal Ağ Analizi yöntemiyle incelemiştir.

Bu sayımızda üç önemli eser daha bulunmaktadır. Bunlardan birisi Emre ÇITAK'ın “Kitle Kaynak İstihbaratı” kavramını işlediği çalışması; diğeri değişen bilgi edinim yöntemlerinin toplumsal statüyle ilişkisini inceleyen ve bunu istihbarat perspektifine oturtan Tuncay DOĞANTUNA'nın çalışması ve son olarak 1. Dünya Savaşı'ndan Sonra bir İngiliz casusunun biyografisini inceleyen Sabit ALABAŞ'ın “İngiliz Gizli Servisi İstanbul Sorumlusu Yüzbaşı John Godolphin Bennett'i” konu alan makalesi. Bu sayımızdan itibaren her sayımızda bir kitap incelemesi yapacağız. İlk çalışma “Sosyal Medya’da Çin’in Faaliyetlerini” inceleyen İsmail Çağlayan ÇELİK’e ait bir rapordur. Bu çalışmaları gelecek sayılarda artırmayı hedefliyoruz.

Yeni bir yola çıktık. Bu yolun hiç de kolay olmadığını biliyoruz. Ancak Türkiye'nin istihbarat sorunsalını bilimsel ve akademik bir çerçevede çalışması için bir platform oluşturabilme gayretimizi desteklerinizle devam ettirmeyi umuyoruz. Umarız hep birlikte başarılı oluruz...

Prof.Dr. Serhat Ahmet ERKMEN

## EDITOR'S NOTE: GETTING STARTED

Intelligence is perhaps the most “misunderstood” field of study of all security studies. The concept of intelligence, which is often referred to as the reflection of “espionage stories” in the big cost movie productions or interesting characters in exciting novels in popular culture, is a body of studies that has become a serious field of study and has been on its way to becoming a "discipline" for a long time. Of course, when talking about the concept of intelligence, it would not be correct to say that the concept is a purely academic field of study. It is an undeniable fact that some intelligence is “operational” and includes “action-packed” actions that may or may not be told in stories. However, in today's world, intelligence is no longer limited to its operational dimension, and has become one of the ways of seeking and learning information about what will happen in the future.

There is a saying in “International Relations” studies: "The subject of international relations is old, and international relations studies are new." It is seen that a similar approach is also on the agenda for the concept of intelligence and “Intelligence Studies”. Also, there are some narratives about intelligence in many written sources from Sun Tzu to Kautilya, from the first scriptures to Machiavelli. However, there is an important difference between the narratives in these texts and the phenomenon that appears as intelligence in the modern era. Information in classical texts is largely related to “espionage”. The use of espionage and intelligence interchangeably leads to a misunderstanding that the current use of intelligence can be traced back hundreds of years. However, even though the history of espionage can be traced back to centuries, and even the importance and practices of espionage are described in the narratives of the first major war and political thinkers in India and China, such a matching should be considered incorrect given that intelligence is a much newer field of study than espionage.

Today, there is no universally accepted definition of the intelligence. Intelligence has been defined by emphasizing its different dimensions in journals, leading books in the field or publications of some world-renowned intelligence organizations. However, a definition of intelligence that is generally accepted by many authors because it is a comprehensive definition made by Mark Lowenthal, one of the most prominent names in the field, is generally accepted as the general definition of intelligence. According to Lowenthal intelligence is; as a process means by which certain types of

information are required and requested, collected, analyzed, and disseminated, and as the way in which certain types of covert action are conceived and conducted. And intelligence is a product; that a knowledge product resulting from analyses and intelligence operations themselves. Lastly intelligence is as an organization that carry out various functions for intelligence. In other words, intelligence is a concept that includes the action and process of obtaining and evaluating information, most of which is confidential, by a formally appointed institution. As you can see, intelligence is not just about top-secret activities with covert operations. Rather, it is a process of obtaining, understanding, and making decisions about security-related information based on confidentiality.

Intelligence studies is not yet a discipline or science in itself. In fact, under which field intelligence studies can be evaluated is not a definite subject of discussion. However, there is a tendency in the literature to define intelligence studies as a sub-field of international relations. One of the most important reasons for this is that the subjects of intelligence studies are included in the framework of the main fields of study of “international relations” and the active role of international relations academics in the literature of intelligence studies. However, although international relations and intelligence issues have historically been an important part of each other and some international relations academics have contributed to the development of the field, it cannot be said that the intelligence has generally not been given enough attention by international relations academics. Although some of the prominent and well-known names of the discipline of international relations have contributed to intelligence studies, the subject of intelligence has been one of the less studied topics of international relations.

At this point, 8 academic journals, hundreds of books, and undergraduate and graduate programs, mostly in the USA and England, have been established, some of which have become continuous in the last 30 years, some of which have been published with interruptions in the international arena, focusing on intelligence studies. Only in the USA, there are a total of 24 intelligence studies or themed programs at the undergraduate and graduate levels. However, despite the fact that intelligence studies have been transformed into a discipline for a long time, it still suffers from great problems due to its interdisciplinary nature and especially the inability to establish its theoretical and methodological infrastructure. Although there are works on these problems, a general theoretical background in the field has not been understood. Moreover,

problems with methodology and epistemology remain. For this reason, conflicts between the subjects within the study area of intelligence studies and other sciences and disciplines still continue, such as international relations, psychology, sociology and political science.

Intelligence studies, started with the Cold War in the world, but the vast majority of which can be dated to the last 40 years. Intelligence studies are relatively new in Türkiye as well. Although the concept and practices of intelligence as a part of the Turkish state tradition have a history of hundreds of years, the study of intelligence as a discipline has started to gain importance in our country for the last 30 years. During this process, it was seen that a new community started to form, led by people interested in intelligence, especially historians, soldiers, former intelligence workers and academics. However, the fact that intelligence became a part of popular culture in this process also damaged academic studies on it and caused deviations from time to time in the scientific quality of its content. However, it should be underlined that intelligence studies have gained a special place in Türkiye by writing academic theses, articles and books, opening postgraduate programs and adding courses to undergraduate programs.

In such an environment, we set out with the idea of creating a platform that will enable people working on the same subject to come together, which is one of the most important steps in the birth of a discipline. We tried to engender the Journal of Intelligence Studies and Research in order to provide a scientific platform to people from all fields who work scientifically on the intelligence in Türkiye. Of course, preparing the first issue was very difficult. The habit of "not wanting to send articles to journals that are not in the indexes", has made it very difficult to publish a journal in a field where academic publishing has not been developed before. Despite this, I think that in our first issue, we succeeded in bringing together academics who listened to our call for articles and people who set their heart on scientific studies but were relatively at the beginning of the road.

In this issue we have each extremely special articles. Lt.Gen. (Ret) Mehmet DAYSAL's study titled "The Foundation of Military Intelligence: Good Intelligence Is the Best Weapon in a Commander's Hand" is an important guide for newcomers to the field. Assoc.Prof. Ali Burak DARICILI's article titled "The Concept of Intelligence Activities" follows the Lt.Gen. (Ret) Mehmet DAYSAL's article. The following studies are extremely valuable in terms of pouring highly technical subjects into the

academic field. In this context, Kazım Mehmet EROL, examines the relationship between the two concepts in his article titled "Open-Source Intelligence and Military Intelligence". And Erol Başaran BURAL examined FETO terrorist organization using Social Network Analysis method in his study titled "Social Media Intelligence in the Fight Against Terrorism".

There are three more important works in this issue. One of them is Emre ÇITAK's work in which he deals with the concept of "Crowd-Sourcing Intelligence"; the other is the work of Tuncay DOĞANTUNA, who examines the relationship of changing information acquisition methods with social status and puts this in the perspective of intelligence. Finally, the article by Sabit ALABAŞ, which examines the biography of a British spy in Istanbul, after the First World War, named Captain John Godolphin Bennett. Starting from this issue, we will share book reviews in each issue. The first study is a report by İsmail Çağlayan ÇELİK who examines "China's Activities in Social Media". We aim to increase the number of the studies in the future.

We set out on a new path. We know that this path is not an easy one. However, we hope to continue our efforts to create a platform for Türkiye to study the intelligence problem in a scientific and academic framework with your support. We hope we will be successful together...

Prof.Dr. Serhat Ahmet ERKMEN

İÇAD Editor